

Krapotkin a föderatív köztársaság mellett.

Moszkva, augusztus 30. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A mai konferencián megjelent „a forradalom nagyanyja”, *Breskovszka* asszony és rövid beszédet mondott, amelynek végén felszólította a nemzetet, hogy végre térjen át a szavakról a tettekre, hogy segíthesse a hadsereget.

A konferencián résztvevő különböző politikai csoportok vezetői Kerenszkihez memorandumot intéztek, amelyben arra kéri őt, hogy *Plehanov* és *Krapotkin* herceg, aki nem volt felvéve a szónokok listájába, beszélhessen a konferencián.

Miután Kerenszki ebbe beleegyezett, *Krapotkin* nagy politikai beszédet mondott, amelyben rámutatott egy *esetleges német győzelem* országot felforgató következményeire. Ezért felszólította mind a polgárokat, mind pedig különösen a hadsereghez tartozókat, hogy fáradhatatlanul igyekezzenek meggátolni ezt a szerencsétlenséget. *Krapotkin* azzal a kívánsággal fejezte be beszédét, hogy *Oroszországot végül mégis csak kiáltssák ki föderatív köztársasággá*. A konferencián ő adott először hangot ennek az óhajtnak és szavai után hosszan tartó ovációban részesítették a nagy orosz forradalmárt.

Utána *Plechanov* beszélt, aki arról a szerepről szólt, amelyet a дума az ország felszabadítása és az orosz forradalom körül játszott és élénken tiltakozott bizonyos örültek házába való elemek fellelése ellen, amely szerint az orosz forradalmi demokrácia kész volna *Németországgal külön békét kötni*.

— Ne egyeztetek soha abba bele, ne tűrjétek sohasem, — mondotta *Plechanov*, — hogy erről a demokráciáról azt merje valaki mondani, hogy képes volna ilyen lépésre, mert ha ezt megtenné, *elárulná a nagy francia és angol demokráciát*.

Plechanov szavait nagy tetszészaj követte.

A megszállt területek béketárgyalás előtt való kiürítését nem követelik az antant-szocialisták.

Stockholm, augusztus 30. Az antant-államok szocialistáinak konferenciája 55 szóval 4 ellen azt a határozati javaslatot, amely azt ajánlotta, hogy a szövetséges államok szocialistái az ellenséges államok kiküldötteivel addig semmiféle tárgyalást ne kezdjenek, míg Németország ki nem üríti a megszállott területeket, elutasította.

Orosz csapatok megszállták a finn országgyűlést.

Pétervár, augusztus 30. A Pétervári Távirati Ügynökség-nek jelenti Helsingforsból:

Tekintettel a finn országgyűlésnek a feloszlató rendelet ellenére ma délelőtt kitűzött ülésére, *orosz csapatok kora reggel megszállták az országgyűlés épületét*. A város nyugodt.

A helsingforsi katonai és munkástanács elrendelte, hogy a *hadihajókon legénységet tartsanak készenlétben*.

A tanács előterjesztést tesz a közgyűlésnek a gázgyár megváltása ügyében.

— A gázgyár újabb árföllemelési kísérlete. —

(*Saját tudósítónktól.*) A csütörtöki tanácsülés a gázgyárnak egy újabb árfelemelési kísérletével foglalkozott. Ez a legújabb beadvány e hó 16-án érkezett a városhoz és láthatólag azt a célt szolgálja, hogy korrigálja a gázgyár által a törvényszékhez beadott kereset hibáit. Legszenzációsabb része a beadványnak az, amelyben a gázgyár beismeri, hogy *a szegedi szénhiány kevésbé lenne veszedelmes, ha már meglenne a fölemelt egységárak*. A tanács — igen helyesen — ezúttal sem tért el eddig elfoglalt álláspontjától, hanem — most már hivatalosan is — értesítette a gázgyárt, hogy azonnal hajlandó előterjesztést tenni a közgyűlésnek a gázgyár megváltása érdekében.

A gázgyárnak a városhoz intézett legújabb beadványa a következő:

Tekintetes Tanács! Folyó évi március 24-én kelt beadványunkban azt a kérelmet intéztük a tekintetes tanácshoz, tudomásul venni szíveskedjék, hogy a megváltozott és megdrágult termelési viszonyokra való tekintettel úgy a légszesz, mint a villamosáram egységárát szerződésen felül föl kell emelnünk. Ez idő óta — sajnos — termelési viszonyaink nemhogy nem változtak meg, hanem ellenkezőleg, még súlyosabbá váltak. A szénpiacon *oly vad kereskedelem folyik*, hogy szénét manapság még napi árak mellett sem lehet beszerezni és *csak úrsora árak révén lehet ahhoz hozzájutni*. Állásunkat legjobban igazoljuk azzal a ténnyel, hogy — habár minden lehetőséget elkövetünk, hogy még arra való tekintet nélkül is a tavaszi és mostani nyári hónapokban szénét beszerezhessünk, ebbeli fáradozásaink eredménytelenek maradtak, olyannyira, hogy ma, augusztus 8-án szegedi telepünk körül *csak 100 vaggon szénkészlettel rendelkezik, mely készlet 30 napra is csak alig elegendő*. A Szegeden tapasztalható nehéz élelmezési viszonyok munkásainkat is állandóan arra kényszerítik, hogy mindinkább megújuló bérjavítási igényeket támasszanak; megemlítjük, hogy csak a közelmúlt napokban voltunk kénytelenek éppen a szegedi nehéz élelmezési és megélhetési viszonyokra való tekintettel *munkásainknak nagy mérvű béremelést adni*, amely miatt csak ennél az egy tőlenél évi üzemiadásunk kerekén további 35.000 koronával emelkednek. Nem tartjuk szükségesnek annak számszerű igazolását, hogy a gyártási viszonyok március óta mennyire súlyosbodtak, mert hiszen a tekintetes Tanács üzemelnél is tapasztalhatja ezt. E megdrágult viszonyok folytán kénytelenek vagyunk folyó hó elsőjétől kezdődőleg a légszesz és villanyfogyasztás egységárát a következőképen felemelni:

Világítási szerződésünk 19. paragrafusa szerint a fogyasztók 2-ik osztályába tartozó légszeszfogyasztás köbméterenkénti árát *20 fillérről 26 fillérre*, a 3-ik osztályba tartozó fogyasztóknál *26 fillérről 30 fillérre*, a magánfogyasztóknál *34 fillérről 38 fillérre*, a fűtési és főzési célokra szolgáló légszesz árát pedig *20-ról 26 fillérre, illetve 26 fillérről 32 fillérre* fölemelni.

A villamosáram fogyasztásánál az ivóvízvilágítás árát hektovattóránként az egységárakat az első és második osztályba sorozott fogyasztóknál *7 fillérről 8 fillérre*, a III. és IV. osztályu fogyasztóknál pedig *8 fillérről 10 fillérre* emeljük az egységárakat.

A továbbiak során hivatkozik a gázgyár arra, hogy a szegedi tanácsban már szinte elvé vált az a felfogás, hogy a gázgyár kérelmét vissza kell utasítani azzal a hamis (?) jelszóval, hogy a közönség érdekét meg kell védelmezni. Számszerű adatokkal igyekszik bizonyítani, hogy a fölemelt egységárak mellett is sokkal olcsóbb a gázfogyasztás, mint a fa-szén fűtés és a petróleum-világítás. Majd egy kis önbecsülés következik, mely megvilágítja némiképpen, hogy mi idézte elő a mai lehetetlen világitási állapotokat. Ez a rész szószerint a következő:

Tisztelettel kérjük most a tekintetes Tanácsot, mikor védi meg jobban a közönség érdekét? Akkor-e, ha *támogatja szegedi telepünk törekvéseit és ezáltal fokozottabb szénbeszerzésre serkent bennünket, amelyre most szükség van, vagy, ha ridegen a szerződés álláspontjára helyezkedik és kiteszi a fogyasztóközönséget annak, hogy nem lesz gáz?*

Végül kéri a gázgyár, hogy ezt a mai árbejelentését vegye tudomásul a tanács azzal, hogy ezek az árak a békekötés után 6 hónapig érvényesek.

A tanács csütörtöki ülésén *Balogh Károly* ismertette a gázgyárnak ezt az újabb beadványát. Közölte, hogy a beadvány szerződés-ellenes tényeket tartalmaz. Így a légszesz szerződésben biztosított ára nem 20, 26 és 34 fillér, 18, 22 és 30 fillér. A gázgyár azonban a már kért és megtagadott árföllemelési kísérletében megjelölt árakat veszi szerződésileg elfogadottnak és most ezeket az árakat akarja ismét föllemelni.

Ezután előterjesztette *Balogh Károly* javaslatát, amelyet a tanács *egyhangilag elfogadott*. A határozat szószerinti szövegében a következő:

Nevezett Részvénytársaságnak ezt a kérelmét *nem teljesítjük*, illetve ahhoz hozzá nem járulunk és a szerződéses árakkal elmentés árakról való előbb elsorolt felemeléseket tudomásul nem vesszük. Mindenben *tartartjuk előbbi áremelése tárgyában beadott kérelmére hozott határozatunkat*, s annak indokára újból felhívjuk figyelmét.

Egyidejűleg a fogyasztóközönséget újabb hirdetmény kibocsátásával értesítjük, hogy a Részvénytársaságnak a szerződéses áraknál többet nem köteles fizetni. A közönség érdekében felkérjük a főkapitányt és főmérnököt, hogy esetleges panaszoknál a tanácsi határozat értelmében legyenek a fogyasztóközönség védelmére.

Miután pedig a részvénytársaság árfelemelés iránti beadványait a város ellen indított keresetében is azzal indokolja, hogy a szerződés teljesítése az eddigi árak mellett reá nézve gazdaságilag lehetetlen és anyagi romlásával járna, értesíti a tanács a részvénytársaságot, hogy *hajlandó az üzemi azonnali birtokbavétele és megvétele iránt a közgyűléshez előterjesztést tenni*. Kérjük erre nézve hozzánk intézendő 8 nap alatti értesítését.